

Moldova, după 25 de ani de Independență, arată ca o țară divizată. Ciclu IPN

La 25 de ani de Independență, Agenția de presă IPN „s-a autosesizat” să adune un portret a ceea ce constituie astăzi Republica Moldova. Pentru aceasta a provocat mai multă lume, inclusiv oameni de stat, politicieni, businessmeni, activiști civici, artiști, dar și persoane fără funcții și titluri, dar care au ce spune. Tabloul generic se numește: „Gânduri despre și pentru Moldova”.

Ion Manole, directorul Asociației pentru drepturile omului Promo-LEX: „Independența Republicii Moldova ar putea fi comparată cu un dar care nu a fost apreciat la justa sa valoare”.

După 25 de ani de Independență, Republica Moldova arată ca o țară divizată, atât în plan teritorial, cât și la nivel de cetățeni, notează Ion Manole. Societatea nu este consolidată, iar țara este divizată și geopolitic: 50% din populație este cu orientări pro-vestice și alte 50% – cu orientări pro-estice. Acest lucru nu poate ajuta nici la rezolvarea problemei transnistrene.

Cât privește relația Chișinăului cu Tiraspolul, nu este clară direcția în care se mișcă procesul de reglementare. Chișinăul nu este foarte ferm și nu poate veni cu propuneri foarte clare privind poziția sa, iar problemele interne dăunează și mai mult acestui proces. De acest lucru profită nu doar Tiraspolul sau Moscova, dar și anumiți actori internaționali, care văzând această incompetență a autorităților constituționale, insistă Chișinăul să accepte niște cedări pe care nu ar trebui să le facă.

Ion Manole regretă că drepturile omului nu se regăsesc nici pe

agenda Chișinăului, nici pe agenda actorilor internaționali care ar trebui să se preocupe de acestea. Regretul este cu atât mai mare, cu cât oamenii din stânga Nistrului, după 25 de ani de Independență, nu au acces la o justiție echitabilă, nu au acces către instituții credibile, legale și eficiente de apărare a drepturilor omului.

Cea mai mare realizare în acești 25 de ani a fost șansa de a apropia țara foarte mult de UE, o șansă care apare o dată la 100 de ani. Ion Manole spune că am avut această șansă, care se pare că se ruinează, și nu crede că vom avea o astfel de șansă în viitorul apropiat. Aceasta este și marea realizare, dar și marele eșec. Al doilea mare eșec e faptul că nu s-a reușit consolidarea societății și acest lucru este foarte grav și periculos pentru existența oricărui stat. În momentul în care există grupuri radicalizate, acest lucru nu poate să nu îngrijoreze.

Expertul menționează că cetățenilor le-ar putea reproșa că au avut prea multă încredere în politicieni, fără a le cere socoteala, fără a cere pedepsirea celor care se fac vinovați de anumite situații. Celor de la guvernare le reproșează că s-au gândit mai mult la buzunarul propriu, la interesele de grup și personale, nu la cele naționale și la cetățenii acestei țări.

În opinia lui Ion Manole, Republica Moldova nu este independentă și practic n-a fost niciodată, poate doar în primele zile, după care lucrurile au luat o altă întorsătură și totul a devenit foarte confuz. Țara nu-și controlează întregul teritoriu. Chiar și cetățenii au opțiuni geopolitice diferite, nu se simt bine ca cetățeni ai acestui stat.

Dacă un copil l-ar întreba de ce trebuie să se mândrească de faptul că este cetățean al acestei țări, Ion Manole i-ar spune să o facă deoarece țara mai are viitor. A avut și dânsul intenția de a pleca, dar nu a făcut-o și nu regretă, deoarece a încercat să schimbe lucrurile. Străinii îi caracterizează pe

moldoveni ca pe oameni calzi, primitivi, înțelegători, inteligenți. „Cred că probabil acesta este unicul punct forte – cetățenii noștri – și regret că aceștia pleacă din țară”, a spus Ion Manole.

Expertul își dorește ca Moldova să fie o țară cu o societate unită, tolerantă, în care autoritățile să respecte drepturile omului, iar oamenii să lupte pentru ele.

–

Ion Manole este expert în protecția drepturilor omului, director al Asociației Promo-LEX, specializat pe respectarea drepturilor omului în raioanele de est ale Republicii Moldova – regiunea transnistreană. Avocații asociației deseori reprezintă cetățenii moldoveni la CEDO.

Mariana Galben, IPN

Sursa: ipn.md